

I

(Rezoliucijos, rekomendacijos ir nuomonės)

REZOLIUCIJOS

EUROPOS EKONOMIKOS IR SOCIALINIŲ REIKALŲ KOMITETAS

457-OJI PLENARINĖ SESIJA, 2009 M. LAPKRIČIO 4, 5 D.

Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto rezoliucija dėl klimato kaitos, skirta 2009 m. gruodžio 7–18 d. Kopenhagoje vykšančiai Jungtinių Tautų klimato kaitos konferencijai

(2010/C 128/01)

Plenarinėje sesijoje, įvykusioje 2009 m. lapkričio 4–5 d. (lapkričio 5 d. posėdis), Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetas priėmė šią rezoliuciją 156 nariams balsavus už, 2 - prieš ir 5 susilaikius.

Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetas, kaip Europos Sąjungos organizuotos pilietinės visuomenės institucinis atstovas, pritaria toliau pateikiamam pranešimui vyriausybės, vadovams, derybininkams ir kitiems Kopenhagoje įvyksiančių derybų dėl klimato kaitos ir klimato kaitos politikos rengimo bei įgyvendinimo dalyviams:

„Klimato kaita jau padarė neigiamą ir galbūt negrįžtamą poveikį daugeliui pasaulio regionų. Jei šiltnamio efektą sukeliančios dujos ir toliau kaupsis atmosferoje dabartiniu tempu, šios problemos ateinančiais metais gali tik aštrėti. Tarpvyriausybinių klimato kaitos komisijos mokslinė analizė ir kiti patikimi šaltiniai aiškiai rodo, jog norint, kad kylanti temperatūra neviršytų saugaus lygio, išsivysčiusioms šalims iki 2050 m. teks daugiau nei 80 proc. sumažinti išmetamą šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį. Kad pasaulis iš tikrųjų galėtų pasiekti šį tikslą, iki 2020 m. reikės 25–40 proc. sumažinti išmetamą dujų kiekį ir didelių sparčiai augančios ekonomikos ir besivystančių šalių pastangų.

Artėjanti Kopenhagos konferencija šiuo požiūriu yra ypač svarbi. Teigiamas jos rezultatas paskatintų pasaulį ir toliau mažinti

išmetamą teršalų kiekį ir stabilizuoti temperatūros kilimą iki suvaldomo lygio. Nesėkmė – pastūmėtų pasaulį itin pavojinga linkme: būtų spartinamas klimato atšilimas ir dėl to daugėtų žmonių ir ekologinių nelaimių.

1. Šiuo itin svarbiu momentu Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetas **ragina** vyriausybes, vadovus ir derybininkus padvigubinti pastangas, kad būtų pasiektas visas šalis ir jų gyventojus vienijantis visuotinis ir įpareigojantis susitarimas kartu imtis veiksmų siekiant ir toliau sumažinti išmetamą teršalų kiekį ir apsaugoti pasaulio aplinką, kurioje mums patiems ir ateities kartoms teks gyventi.

2. Europos Sąjunga įsipareigojo iki 2020 m. 30 proc. sumažinti išmetamą teršalų kiekį, jei ir kitos šalys dės panašias pastangas. Europa ne kartą ragino kitas išsivysčiusias šalis prisiimti panašius įsipareigojimus ir sparčiai augančios ekonomikos šalis dėti didelės pastangas, kadangi jos sparčiai vejasi arba pralenkia išsivysčiusias šalis ir tampa didžiausiomis teršėjomis pagal išmetamą šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį. Komitetas **ragina** tvirtai laikytis šios pozicijos.

3. Komitetas labai susirūpinęs, kad iki šiol vestos derybos nedavė jokio teigiamo postūmio. Nepaisydamas paskutinių derybų etapų rezultatų, jis **ragina** Europos Sąjungą nepasiduoti pagundai pasinaudoti nepakankama kitų šalių parama kaip pretekstu sumažinti savo siekius ir apriboti įsipareigojimus, kad ir koks būtų Kopenhagoje nustatytas mažiausias bendras vardiklis. Toks sprendimas turėtų neigiamų pasekmių tiek Europai, tiek visam pasauliui. Net jei Kopenhagoje ir nebūtų pasiektas visuotinis sutarimas dėl Europos lygio tikslų, Komitetas **ragina** Europos Sąjungą laikytis savo įsipareigojimų ir siekti tvirtos koalicijos su kitomis išsivysčiusiomis ir besivystančiomis valstybėmis, pasirengusiomis siekti panašių tikslų, bei imtis reikiamų priemonių.

4. Turėtume ir toliau skatinti pramonės ir socialines permainas, kurios būtinos norint pasiekti tikslą iki 2020 m. išmetamų teršalų kiekį sumažinti 30 proc., nes tai turėtų būti atspirties taškas pertvarkant Europos ekonomiką ir pereinant prie naujo ekologiškai veiksmingo ir tvaraus anglies dioksido kiekį mažinančio modelio. Turime kaip niekad sutelkti pastangas į mokslinius tyrimus ir technologijų plėtrą energetikos sektoriuje, kad piliečiams, įmonėms ir valdžios institucijoms galėtume pasiūlyti patikimų techninių galimybių. Politinės veiklos lygmeniu ekologinė krizė nebegali būti atsiejama nuo socialinės krizės. Tai turėtų paskatinti sukurti naują gamybos ir vartojimo modelį. Šis pertvarkymas turėtų būti vertinamas ne kaip našta, o kaip uždavinys skatinti naują technologinių ir socialinių naujovių bangą, kuri geriausiai užtikrintų nuolatinę darbo vietas, konkurencinį pranašumą ir socialinę gerovę ateityje. Komitetas **ragina** šiam tikslui skirti svarbiausią vietą Europos Sąjungos 2020 m. strategijoje, kuri turėtų

apimti pagrindinius dabartinių darnaus vystymosi, tvaraus augimo ir klimato bei energetikos strategijų tikslus.

5. Vykstanti klimato kaita stumia kitas besivystančias ir ypač mažiausiai išsivysčiusias šalis į sunkią padėtį. Nors pačios skurdžiausios besivystančios šalys prie klimato kaitos prisideda mažiausiai, daugeliu atveju jos nukenčia labiausiai. Kad Kopenhagos susitikimą lydėtų sėkmė, išsivysčiusios pasaulio šalys turi tvirtai įsipareigoti numatyti naujus papildomo finansavimo šaltinius, skirtus padėti besivystančioms šalims spręsti jų dideles prisitaikymo problemas ir reikiamu laiku pačioms imtis klimato kaitos padarinių švelninimo priemonių.

Europos Komisija neseniai pateikė svarbių pasiūlymų dėl pagalbos, kurią Europos Sąjunga turėtų skirti šiai partnerystei, apimties ir šios pagalbos administravimo. Komitetas **ragina** Sąjungą skubiai imtis veiksmų, kad šias rekomendacijas būtų galima pateikti kaip tvirtą pasiūlymą derybose ir taip paskatinti panašius kitų išsivysčiusių šalių pasiūlymus.

6. Visa pilietinė visuomenė patiria klimato kaitą. Įmonės, profesinės sąjungos ir kitos pilietinės visuomenės organizacijos turės dalyvauti imantis visų priemonių sustabdyti klimato kaitą ir prie jos prisitaikyti. Kaip organizuotos pilietinės visuomenės atstovas Komitetas gali teigti, kad visos Europos visuomenė vis geriau suvokia jai tenkančio uždavinio mastą ir yra vis labiau pasiryžusi priimti visus mūsų gamybos ir vartojimo modelių bei gyvenimo būdo pokyčius. Komitetas **ragina** mūsų vadovus ir derybininkus ryžtingai parodyti, kuria kryptimi žengsime ateityje. Neturi būti kelio atgal.“

2009 m. lapkričio 5 d., Briuselis

*Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto
pirmininkas
Mario SEPI*
